

Lokál neboli 6. pád (o kom? čem?)

na, v, o, po, při

Femininum neboli Ženský rod (Ж. Р.)

	na -a (žena)	na -e (růže)	na měk. (píseň)	na tv. (kost)		
Sg.	žen-ě	růž-i	písn-i	kost-i	té	<i>dobr-é, kvalitn-í</i>
Pl.	žen-ách	růž-ích	písn-ích	kost-ech	těch	<i>dobr-ých, kvalitn-ích</i>
			-eň: báseň, dlaň ... -ev: mrkev, láhev ... -l: hůl, koupel, ocel, postel ... -t, -d: labuť, síť, loď... + tvař, zem	-ost: místnost, část ... -t: čtvrť, vlast, smrt ... -c: věc, pomoc, noc ... + obuv, řeč, sůl, zeď, ves + děti, lidé		

žena L.sg.:

- После основы на согласный d, t, n, b, p, m, v, f пишется ě, а в остальных случаях – e.
- Конечные согласные основы чередуются: h//z, ch//š, k//c, r//ř, g//z (*knih* – *knize*, *mouch* – *mouše*, *lékař* – *lékaře*, *sestra* – *sestře*, *Olga* – *Olze* и т. д.).
- Существительное dčera в П. п. ед. ч. имеет форму dceři.

růže L.pl.:

- В существительном práce на месте -á- пишется a- (*práce* – *pracích*).

kost L.sg.:

- При склонении в корне таких слов происходит чередование e//o (*lež* – *lži*, *zed'* – *zdi* и т. д.).
- При склонении существительное čest имеет формы типа cti и т. д.
- В существительном sůl при склонении на месте -ů- пишется -o- (*sůl* – *solí*).

Maskulinum neboli Mužský rod (М. Р.)

	životn.		neživotn.			
	na tv. (pán)	na měk. (muž)	na tv. (hrad)	na měk. (stroj)		
Sg.	pán-ovi, ps-u	muž-i, Luboš-ovi	hrad-u, ostrov-ě	stroj-i	tom	<i>dobr-ém, kvalitn-ím</i>
Pl.	pán-ech, hoš-ích	muž-ích	hrad-ech, domečk-ách/c-ích	stroj-ích	těch	<i>dobr-ých, kvalitn-ích</i>
	-l: Pavel, Španěl, anděl, manžel ... -z, -s: markýz ...	-tel: učitel, spisovatel -l: král ... -z: Francouz, vítěz ... -c: ot/e/c, chlap/e/c + rodiče	-l: jíl, úl, topol ... -el: popel, účel, uzel, živel + šaty, tepláky, šachy	-el: kašel, pytel ... -z: peníz ...		

pán L.sg.:

- **-ovi**: основное окончание, а также окончание у последнего слов из ряда (*o panu doktorovi* и т. д.)
- **-u**: у названий животных (*o psu* и т. д.)

L.pl.:

- **-ech**: основное окончание
- **-ích**: у слов на -h, -g, -k, -ch, причем h//z, g//z, ch//š, k//c, r//ř (*o hoších* и т. д.)

muž L.sg.:

- **-i**: основное окончание
- **-ovi**: у личных имен и фамилий

hrad L.sg.:

- **-u**: основное окончание, а также окончание у слов на -h, -g, k, -ch, -r (*v kruhu* и т. д.) и у слов иностранного происхождения (*v hotelu* и т. д.) или если речь идет об «объекте» (*mluvili o hradu* и т. д.)
- **-e/ě**: у слов, которые в Р. п. ед. ч. имеют окончание -a (*na ostrově* и т. д.), а также если речь идет о «времени» или «месте» (*na hradě* и т. д.), причем h//z, g//z, ch//š, k//c

L.pl.:

- **-ech**: основное окончание

- **-ích**: у слов на -h, -g, -k, -ch, причём h//z, g//z, ch//š, k//c (o *zámcích* и т. д.)
- **-ách**: как вариативное окончание у слов с уменьшительно-ласкательными суффиксами (o *doměčkách* и т. д.)

Neutrum neboli Střední rod (Ср. Р.)

	na -o (město)	na -e	na -e (kuře)	na -í (stavení)		
Sg.	měst-ě, jablk-u	moř-i	kuř-et-i	staven-í	tom	<i>dobr-ém, kvalitn-ím</i>
Pl.	měst-ech, jablk-ách, středisc-ích	moř-ích	kuř-at-ech	staven-ích	těch	<i>dobr-ých, kvalitn-ích</i>
			+ dítě, štěně, kotě ...			
			+ hrabě, kníže, koště			

město L.sg.:

- **-u**: у слов на -stvo, -ivo, -ko, -čko (o *panstvu, o kuřivu, o jablku, o městečku* и т. д.), у слов иностранного происхождения (v *Kongu* и т. д.), у абстрактных существительных (v *prázdně* и т. д.), а также если речь идет об «объекте» (o *břichu* и т. д.)
- **-e/-ě**: у слов на -dlo (v *divadle* и т. д.) или если речь идет о «времени» или «месте» (na *břiše* и т. д.), причём h//z, g//z, ch//š, k//c

L.pl.:

- **-ech**: основное окончание
- **-ách**: у слов на -h, -g, k, -ch (po *tangách* и т. д.)
- **-ích**: как вариативное окончание у слов на -isko, причём k//c (ve *střediscích* и т. д.)

Zájmena používaná s lokálem

Osobní zájmena

	Já	Ty	On	Ona	Ono	My	Vy	Oni
Po předložkách	mně	tobě	něm	ní	něm	nás	vás	nich

Přivlastňovací zájmena

Singulár	M., N.	Fem.	Plurál	M., N., Fem.
Můj, moje	mém	mojí / mé	Mojí, moje	mých
Tvůj, tvoje	tvém	tvojí / tvé	Tvoji, tvoje	tvých
Jeho	jeho	jeho	Jeho	jeho
Její	jejím	její	Její	jejích
Náš, naše	našem	naší	Naši, naše	našich
Váš, vaše	vašem	vaší	Vaši, vaše	vašich
Jejich	jejich	jejich	Jejich	jejich

Slovesa používaná s lokálem

podílet se pracovat záležet záviset	+ na + kom? čem?

ohlížet se stýskat se toužit	+ po + kom? čem?

bavit se číst hádat se mít sen mluvit povídat si psát rozhodnout slyšet snít	+ o + kom? čem?